

Hamburg-İslam Kuruluşları Sözleşmesi

Hamburg'da 2012'de İslam Kuruluşlarıyla imzalanan Devlet Sözleşmesi üç ayrı kümeyle beş yıllık bir ön çalışmanın ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Bunlar ayrı ayrı Hamburg Başbakanlık Müsteşarı'nın başkanlığında, çalışma sonuçlanana dek ortak hiçbir toplantı yapmamışlar, görüş alışverişinde bulunmamışlar ve tartışmamışlardır. Görüşmelerde, Hamburg Başbakanlık Müsteşarlığı ortak payda olmuştur.

1.

DiTİB, Şura (Milli Görüş), İslam Kültür Merkezleri (Süleymancılar),

2.

Alevi Kültür Merkezi

3.

Hamburg Türk Toplumu (TGH)

Hamburg Türk Toplumu TGH, dinsel bir kuruluş olmamasına karşın, bu çalışmaya özellikle çağrılmış ve laik kesimin temsilcisi olarak görüşlerine başvurulmuştur, katkısı alınmıştır. Ancak Sözleşme yalnızca dinsel kuruluşlarla imzalanmıştır. TGH'nın, çağdaş demokratik, hukukun üstünlüğü, laiklik, inançlara saygı, açıklık, insan hakları, kadın hakları, çağdaş örgün eğitim, katılımcılık gibi istemleri sözleşmeye yansımıştır.

Hamburg'da İslam Kuruluşlarıyla eyalet devletinin imzaladıkları bu „ Sözleşme“ 2005 yılında kiliselerle ve 2007 yılında Yahudi Cemaatı ile imzalanan ancak onlardan daha geride bir ilk deneme olarak, onlara biçimsel benzerlik gösteren yapıda ortaya çıkmıştır.

Sözleşmenin içeriği:

Anayasal düzeni kabul ve hukukun üstünlüğü, temel insan hakları, kadın hakları, inanç özgürlüğü, diğer inançları kabul etmek ve saygılı davranmak gibi çağdaş evrensel değerler öne çıkarılarak ve sıkça vurgulanarak, „barış içinde birlikte yaşamak ve entegrasyonu sağlamaya dönük“, „eşgüdümleme hukuku ve ortak hareket etme ilişkilerinin geliştirilmesi“ amaçlanmaktadır.

Maddeler olarak sıralanan ana başlıklar:

1.

İnanç özgürlüğü ve Hukaksal yön

2.

İnsan hakları ve kadın erkek eşitliği

3.

Bayramlar, önemli dinsel günler

4.

Eğitim konusu

5.

Yüksek Öğretim

6.

Dindersleri

7.

Bazı kurumlarda dinsel hizmet/danışma

8.

Radyo-Televizyon Üst Kurulunda temsil hakkı

9.

Dinsel Kuruluşların Mal/Mülk hakları

10.

Cenaze Defin işleri

11.

İşbirliği, ortaklaşa etkinlikler

12.

Dostluk Özel Hükmü

13.

Yürürlük Yönergesi

Burada temel sorun, “ temsil yetisi ve yetkisi”dir. Bazı derneklere “gelecekte tüzel kişilik” vermek amacıyla, onlara dinsel/kurumsal bir yapı kazandırarak, tüm islami kesimlerin temsilcisi gibi göstererek, yetki ve sorumluluk vermek, bu yolla “tüm İslamı” esnek hukuksal denetim altına almak kaygısı ön plandadır. Kiliselerin örgütlenme yapısı temel alınarak varılmak istenen amaç doğrultusunda, İslamda olmayan bir kurumsal yapılanma oluşumu öngörülmüş ve hatta buna olanak ve destek sağlanması amaçlanmıştır. Birisi hukuksak, diğeri dinsel iki “Bilirkişi Raporu” hazırlanmıştır.

„Bilirkişi rapaorları“yla salt “biçimsel” yönünden zorlanarak desteklenmesi olayın *yapa ysallğını*

örtememiştir, tersine daha belirginleştirmiştir. Olmayan yapıyı tartışmalı biçimde kurma girişimi ne derece başarılı olabilir ve geniş kesimlerce benimsenebilecek midir, sorularının yanıtlarını gelecek gösterecektir. Önce sözleşme, bunun desteğiyle arkasından yetkili/etkili dinsel tüzel kişilik yaratma girişimi, arabanın atların önüne koşulması gibi bir öznellik yanılması „biz yaptık oldu, siz kabul edin“ temel düşüncesi kuşkusunu yaratacak türdendir.

Sonuç olarak denebilir ki:

1.

Almanyanın Devlet ve Kiliseler olarak İslamı Almanya’da tanımaları ve kabul etmeleri olumlu nitel bir gelişmedir.

2.

Aleviliğin ayrı bir din/mezhep /öğreti olarak ilk kez devletçe tanınmış olması tarihsel bir olaydır.

3.

Sünni kesimden Milli Görüş ağırlıklı Şura’nın ve Süleymancı İslam Kültür Merkezleri gibi tarikatların tanınmış olması kendileri açısından bir başarıdır.

4.

DİTİB gibi devlete bağlı, geniş islami kesimlerin „resmi temsilcisi“, laik devlet//toplum kurumunun yukarıdaki örgütlerle aynı konumda olması, karmaşık yeni gelişmeleri içinde barındırması, çözümü zor bir sorundur...

5.

Bu sözleşme, genelde okullardaki örgün eğitim konusunda ve özelde „Din Dersi“

Editor tarafından yazıldı.

Çarşamba, 03 Nisan 2013 09:38 - Son Güncelleme Çarşamba, 03 Nisan 2013 11:07

verilmesinde kimi ciddi sorunlar içermektedir. Din Dersinin içeriğinin, öğretmenin, ve dilinin belirlenmesinde ne gibi sorunların ortaya çıkabileceği uygulamalarda görülecektir

Sözleşmelerin, davranış kurallarının ancak toplumsal onay bulurlarsa, etkin gerçekleşme olanağı bulacaklarını tarih açıkça göstermiştir.